

BeeHive

השיח ברשתות החברתיות במזה"ת

עורכים: ד"ר הראל חורב, הדס סופר שבתאי

כרך 2, גיליון 6, יוני 2014

התלכדות סביב הדגל: עליות ומורדות בתהליך השלום בין אנקרה לכורדים

חי איתן כהן ינרוג'ק

עם שוך הסערה סביב אסון המכרה בעיירה סומה התפנו גולשי הרשתות החברתיות בטורקיה לעסוק בנושאים אחרים העומדים על סדר היום הפוליטי ובראשם תהליך השלום עם הכורדים, נושא רגיש מאד בשיח הציבורי הטורקי מאז הקמת המדינה ב-1923.

היסטורית חתרו ממשלות טורקיה להטמיע את הכורדים באוכלוסיית הרוב. הן סרבו להכיר בקיומה של זהות כורדית נפרדת, וכינו את הכורדים "הטורקים ההררים ששכחו את זהותם הטורקית". בתחילה ניסו הכורדים להתקומם כנגד מדיניות זו, ובין השנים 1922-1938 נרשמו עשרים ושמונה ניסיונות מרד כנגד השלטונות. האחרון שבהם דוכא ביד קשה על ידי הצבא הטורקי וסתם את הגולל על ניסיונות ההתקוממות של הכורדים בטורקיה לתקופה ארוכה. תחנה חשובה ביחס הכורדים וממשלת טורקיה נקבעה ב-1980 עם השתלטות הצבא על המערכת הפוליטית. שלוש שנים מאוחר יותר אסרו השלטונות כליל על השימוש בשפה הכורדית. בתגובה לכך שברו הכורדים את מסורת שתיקתם וב-1984 החלה המחתרת הכורדית (PKK) בהתקוממות מזוינת כנגד הצבא הטורקי. ברבות השנים הובילו העימותים האלימים למותם של אלפי אזרחים ולוחמים משני הצדדים.

עם עלייתו לשלטון (2003) חתר ארדואן להביא לפתרון הסכסוך עם הכורדים בדרכים דיפלומטיות. ב-2011 הודלף לתקשורת דבר קיומו של משא ומתן חשאי בין ארגון הביון הטורקי (MIT) ונציגי ה-PKK, וב-2013, לאחר כמעט שלושים שנים של סכסוך מזוין, הכריזו הצדדים על הפסקת אש. פרטי ההסכם מעולם לא פורסמו, אך מומחים מעריכים כי הוא כלל הבטחה מצד ממשלת טורקיה לשינויים מהותיים בחוקה האמורים לסלול את הדרך לאוטונומיה כורדית בדרום-מזרח המדינה. נטען כי הממשלה התחייבה, בין היתר, לשנות את

הגדרת האזרחות הטורקית כפי שהיא קבועה בחוק כיום, באופן שימתן את הדגש על הרכיב האתני הטורקי. בתמורה התחייבו אנשי ה-PKK לסגת אל מחוץ לגבולות טורקיה, ולא לפתוח בפעולות כנגד צבאה. חרף הרגיעה הזמנית, נראה כי הצד הכורדי איננו מרוצה מקצב יישום התחייבויות הממשלה ומהעובדה כי זו ממשיכה בהקמת בסיסים צבאיים חדשים עבור כוחות משמר הגבול באזורי דרום-מזרח טורקיה. לפיכך ממשיך בינתיים ה-PKK במאמציו לגיוס לוחמים כורדים לשורותיו.

תהליך השלום המתקדם הוביל לשינוי בשיח הציבורי, שהפך לפתוח יותר מאשר בעבר. עדות לכך היא מחאת הנוכחית של אימהות כורדיות מן העיר דיארבאקיר, אשר לפני כחודש ימים הוברחו ילדיהן להרים לשם

אימהות מפגינות עם תמונות ילדיהן

צירופם לשורות ה-PKK. מדובר בתופעה מוכרת הנהוגה באזור מזה כעשרים שנה, אך זו הייתה הפעם הראשונה בה התעוררה מחאת אימהות בסדר גודל משמעותי בדרישה – הן מה-PKK והן מממשלת טורקיה – להשיב להן את בניהן. בעשותן כן ביטאו האימהות מורת רוח כלפי שני הצדדים נוכח כישלון תהליך השלום. סקירת הלכי הרוח ברשתות החברתיות סביב הפרשה מלמדת כי לרגע קט הצליחה זעקת האימהות לגשר על חילוקי הדעות בטורקיה בשאלה הכורדית. מכל קצוות הקשת הפוליטית ביטאו הגולשים תמיכה במאבקן, תחת הסיסמא "פן תבכנה האימהות"¹.

אלא שרגיעה זו לא נמשכה זמן רב. עימותים שפרצו בין הכורדים וכוחות הביטחון הטורקים סביב הקמת בסיס משמר הגבול בעיירה בליגיה שבמחוז דיארבאקיר, הובילו להתכתשויות בין גולשים אשר תומכים במדיניות הממשלה ובין מתנגדי הממשלה וכורדים ברשתות החברתיות. תומכי הממשלה טענו כי הסיבה האמתית למחאות הכורדיות טמונה ברצון אנשי ה-PKK למנוע את כניסת כוחות הביטחון הטורקים לשדות האופיום באזורם, המהווים מקור הכנסה חשוב של הארגון.² מעניין לציין כי גולשים המזוהים עם אירועי גזי פארק (יוני 2013) הביעו אהדה וסולידאריות כלפי הכורדים המוחים בליגיה. אלו הרבו לטעון כי על פניו אין הבדל בין הפעילים המתעמתים עם המשטרה בכיכר תקסים לבין הכורדים הנאבקים בכוחות הביטחון בליגיה.³ גילויי התמיכה אף רבו, עם היוודע דבר מותם של שני כורדים בעימותים עם כוחות הביטחון.

ברם, גם ביטויי האחוה נעלמו כלעומת שבאו, לאחר שפעילים כורדים חדרו לבסיס צבאי והורידו את הדגל הטורקי מן התורן. ההתרסה העלתה את חמתם של טורקים רבים ובהם גם אנשי גזי פארק. התגובות ברשתות החברתיות היו סוערות והיו אף שהביעו שביעות רצון מהריגת המפגינים הכורדים תחת סיסמא "בליגיה מתבצע ניקיון."⁴ במקביל, התארגנו גולשים בכל רחבי טורקיה ויצאו עם הדגל הטורקי לרחובות תחת הסיסמא "הדגל הוא כבוד העם."⁵ חשוב לציין כי במסגרת זו נשמעה גם ביקורת קשה כלפי ארדואן: גולשים המתנגדים לתהליך השלום עם הכורדים טענו כי מדיניותו המתפשרת הובילה לפגיעה בסמל הריבונות הטורקית. הם הזכירו

מימין: מפגין כורדי מוריד את הדגל הטורקי. משמאל: העם לא נותן לדגל טורקיה ליפול על הקרקע בסרטון התעמולה של ה-AKP

לראש הממשלה את סרטון התעמולה של מפלגתו מהבחירות האחרונות, בו הדגיש כי העם הטורקי לעולם לא יסכין עם הפלת דגלו על הקרקע, מטפורית או ממשית. אל מול הבטחה זו העמידו הגולשים את תמונת המפגין הכורדי, בעודו מוריד את הדגל (בתמונה).⁶

על רקע המתרחשות המחודשת איבדה מחאת האימהות הכורדיות מהתמיכה הגורפת לה זכתה בתחילה והוכח, למעשה, כי למרות התקדמות תהליך השלום מסרבים משקעי העבר להיעלם. אמנם לעיתים מטשטשים משקעים אלו נוכח עימותים פוליטיים על בסיסים אחרים, ולראייה, תמיכתם של מפגיני גזי פארק במפגיני ליגיה ברשתות החברתיות. עם זאת, פעולות מחאה מתריסות מן הצד הכורדי, ובוודאי פגיעה בסמליה הלאומיים של המדינה, מתקבלות באפס סבלנות בצד הטורקי ומציתות מחדש את הרוחות. שבריריות הבריתות המקוונות עם הכורדים מעידה על עומקה של התהום בין הצדדים, ומעלה סימני שאלה באשר לעתיד תהליך השלום שמקדם ארדואן.

חירותן החשאית של הנשים האיראניות: הקרב על הרעלה ברשתות החברתיות

ד"ר רו צימט

בראשית מאי פתחה העיתונאית האיראנית הגולה בלונדון, מסיח עלינו'אד, דף פייסבוק בשם "החירות החשאית של הנשים באיראן", בו קראה לנשים איראניות לתעד עצמן ללא רעלה ולשתף את התמונות עם הגולשים.⁷ בתוך פחות מחודשיים צבר דף הפייסבוק קרוב לחמש מאות אלף לייקים. אלפי נשים איראניות העלו תמונות המתעדות אותן במרחב הציבורי כשהן גלויות ראש, וחלקן אף צירפו טקסט המדגיש את זכותן להסיר, ולו לרגע קט, את הרעלה והביעו תקווה לעתיד של חירות בארצן.

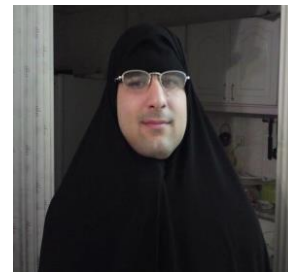

אין זו הפעם הראשונה שבה הרשת החברתית מתגייסת למאבק בחובת הרעלה. ביולי 2012 השיקה קבוצת סטודנטים מערכה בפייסבוק תחת הסיסמה: "רעלה מבחירה היא זכותה של האישה האיראנית". אלפי גולשים הצטרפו למערכה זו בדרישה לאפשר לנשים באיראן להחליט בעצמן האם ברצונן ללבוש רעלה.⁸ עם זאת, התמיכה הציבורית לה זכתה יוזמת הסטודנטים נותרה מוגבלת

בעיקר לחוגים של צעירים ליברליים, פעילים פוליטיים, אנשי רוח רפורמיסטים ופעילי זכויות אדם.

זמן קצר לאחר השקת המערכה הנוכחית נגד חובת הרעלה השיקו גברים איראנים דף פייסבוק בשם: "החירויות החשאיות של הגברים באיראן".⁹ מאות גברים העלו לדף זה את תמונותיהם בבגדי נשים, בעירום חלקי, עם איפור או עם תסרוקות בסגנון מערבי, כביטוי לסולידריות עם הנשים במאבקן כנגד חוקי הלבוש (בתמונה).

השיח ברשתות החברתיות בסוגיית הרעלה עורר מחדש את הוויכוח הישן בין מתונים לשמרנים, כשברקע ניטש מאבק פוליטי בין תומכי הנשיא רוחאני ליריביו במחנה השמרני, סביב תמיכתו בצמצום מעורבות הממשלה בחיי האזרחים. אמצעי התקשורת השמרנים תקפו את יוזמתה של עלינז'אד והתריעו מפני התרבות מקרים של הסרת רעלות על-ידי נשים בערים.¹⁰ האתר "תסנים ניוז" המזוהה עם הימין הרדיקלי הגדיל לעשות ופרסם מאמר בו הצדיק, למעשה, אונס של נשים גלויות ראש. במאמר נטען כי "כאשר אישה מציגה את יופייה ללא רשות בעלה ועירומה מעורר גבר אחר, אין כל סיבה שאותו גבר יבקש את רשותה כדי לספק את צרכיו המיניים".¹¹

במקביל פתחה התקשורת השמרנית במתקפה אישית חריפה נגד עלינז'אד, שהואשמה בשיתוף פעולה עם המערב לשם פגיעה ברפובליקה האסלאמית ובערכי המהפכה. בין היתר פרסמה הטלוויזיה האיראנית דיווח

"גבר, היכן הכבוד שלך? איפה הרעלה של אשתך?", מפגינה בכיכר פאטמי

שקרי לפיו העיתונאית הגולה נפלה קורבן לאונס לעיני בנה הקטן, לאחר שהסירה את בגדיה בהשפעת סמים.¹² מגיש הטלוויזיה והבלוגר הרדיקלי וחייד יאמין-פור כינה את עלינז'אד "פרוצה" והמשילה לסכינה קאסמי (הידועה גם בכינוייה "פרי הגבוהה"), פרוצה מפורסמת שפעלה בטהראן בשנות השבעים והוצאה להורג לאחר המהפכה.¹³ בנוסף התגלגלה המחאה השמרנית גם לרחובות. ב-7 במאי יצאו כמה אלפי אזרחים תומכי הימין השמרני להפגנה בכיכר פאטמי בטהראן. הם נשאו שלטים בזכות הרעלה וקראו לשלטונות להגביר את אכיפת חוקי הלבוש (בתמונה).

תגובת השמרנים התבטאה גם ברשתות החברתיות, בהעלאתם לאוויר מספר דפי פייסבוק מתחרים לזה שנפתח ביוזמת עלינז'אד. קבוצת סטודנטיות שמרניות השיקה דף תחת הכותרת: "החירויות האמיתיות של הנשים באיראן" בו נטען כי מטרתן "להיאבק כנגד תרבות העירוס הנהוגה במערב".¹⁴ דפים נוספים, כגון, "החיג'אב תמיד יציב"¹⁵ ו"מאבק בחירות החשאיות של הנשים באיראן",¹⁶ הדגישו את הסכנות הכרוכות בהסרת הרעלה לביטחון של הנשים, והציגו את תומכי המערכה שיזמה עלינז'אד כאויבים המבקשים לפגוע בנשים האיראניות ובכבודן. דפי פייסבוק שנפתחו בשמות "החירויות החשאיות של הנשים במערב" ו"החירויות החשאיות האמיתיות", דיווחו על מקרי אלימות ופגיעה פיזית בנשים המתגוררות במערב, ועל הפרת זכויותיהן של נשים מוסלמיות במערב.¹⁷ דפים אלה לא זכו לתמיכה נרחבת וצברו לכל היותר כמה אלפי לייקים.

המערכה ברשתות נגד חובת הרעלה לא נעלמה גם מעיניהם של בכירי המשטר. עלי-אכבר נאטק נורי, יו"ר המג'לס לשעבר ומקורבו של המנהיג העליון ח'אמנהאי, הבהיר בפגישה עם אנשי דת כי באמצעות שינוי הופעתם החיצונית והפרת חוקי הלבוש מבקשים הצעירים למחות כנגד הממשלה. הוא הציע לבחון לעומק את הגורמים החברתיים והכלכליים המובילים לכך והדגיש כי לא ניתן לפתור את הבעיה באמצעות שימוש בכוח.¹⁸

מעניין לציין, כי ביקורת כלפי המערכה נגד הרעלה התעוררה גם בקרב אזרחים איראנים בעלי השקפת עולם ליברלית. נוכח תגובות התמיכה הרבות טענו אלו כי אין משמעות לחירות אם מימושה נעשה בהיחבא ורק

לעיני המצלמה. העיתונאית ופעילת זכויות הנשים ג'ילא בני-יעקוב טענה, למשל, כי במהלך ההיסטוריה נאלצו בני-אדם לשלם מחיר כבד בעבור חירותם, וזו מעולם לא הושגה במאבקים חשאיים או מעשים פרטיים.¹⁹ כמו כן הביעו חלק מהגולשים חשש שמא הקריאה לנשים לגלות את פניהן לעיני המצלמה תסכן את ביטחונן ואף תביא להחרפת אכיפת קוד הלבוש מצד השלטונות. אחרים טענו כי אין זה נכון להתמקד בשאלת הרעלה, שכן עיקר המאבק צריך להתנהל כנגד האפליה הנהוגה נגד נשים באיראן בתחומים רבים אחרים.²⁰

התמיכה חסרת התקדים לה זכתה המערכה נגד חובת הרעלה ברשתות החברתיות מהווה עדות נוספת לדרישה הגוברת בציבור האיראני לצמצום המעורבות הממשלתית בחיי האזרחים. נכוונתן של אלפי נשים בגילאים שונים וממקומות שונים להתריס בפומבי נגד חוקי הרפובליקה האסלאמית, מצביעה על כך שדרישה זו אינה מוגבלת לשכבה מצומצמת של צעירים משכילים ממעמד הביניים העירוני. רבים מאזרחי איראן שואפים להרחיב את חירויותיהם תוך ניצול אווירת הפתיחות שנוצרה בעקבות בחירת הנשיא רוחאני.

מנגד, הימין השמרני המודע היטב לחשיבות המערכה על דעת הקהל, אינו מוכן להותיר את הרשתות החברתיות בידי יריביו דורשי השינוי. כך, למעשה, הפכו הרשתות לזירה מרכזית במאבק הפנימי על זהותה של הרפובליקה האסלאמית. אם לשפוט על-פי השיח המתנהל בהן בימים אלו, נראה כי בקרב על לבו של הציבור ידם של השמרנים על התחזקתה והם נאלצים, לפיכך, לבסס את כוחם על אחיזתם הנמשכת במוקדי כוח פוליטיים מרכזיים, ברשות השופטת, באמצעי התקשורת הממלכתיים ובמנגנוני הביטחון ואכיפת החוק.

איומים על כוויית מבית ומחוץ בשיח הרשתות החברתיות

מיכאל ברק

שני נושאים מעסיקים לאחרונה את הגולשים הכווייתים ברשתות החברתיות: החשד לפרשיית שחיתות בה מעורב לכאורה אחד מבני בית המלוכה, והצלחת ארגון הטרור האסלאמיסטי 'המדינה האסלאמית בעיראק ואל-שאם' (דאע"ש) להשתלט על ערים מרכזיות בעיראק, ובמרומו גם לאיים על כוויית.

בראשית החודש הכריז מסלם אל-בראק, ממנהיגי האופוזיציה בכוויית וחבר פרלמנט לשעבר, כי הגיעו לידיו מסמכים המוכיחים כי בכירים בממשל הכווייתי גנבו קרוב ל-50 מיליארד דולר מקרנות ציבור, והפקידו אותם בחשבונות בנק בחו"ל, לרבות בישראל. נוכח החשדות החמורים קרא אל-בראק לעם הכווייתי להילחם נגד השחיתות. המשטר הכווייתי, בתגובה, מיהר להכחיש את האשמותיו של אל-בראק וטען כי מדובר במסמכים מזויפים. ההתרסה נגד המשטר המכהן מצטרפת לסדרת מחאות שיזמו אנשי אופוזיציה ליבראליים ואסלאמיסטים סונים ושיעים יחדיו מאז אמצע 2006, בייחוד מאז האביב הערבי, כדי להחיל במדינה רפורמות דמוקרטיות ולהגביל את כוח בית המלוכה של משפחת אל-צבאח.

פרשייה זו חוללה שיח ער ברשתות שהתאפיין בהאשמת בית המלוכה בניצול מחפיר של האזרחים והובלת המדינה לעבר קריסה. אחת הטענות גרסה כי בכירים בממשל מנצלים לרעה את החוקה לצורכיהם, גונבים כספים ופוגעים בעתידו של הדור הצעיר נוכח מגמת הנפוטיזם במדינה. נוכח זאת, הדגישו הגולשים, ובהם חברי פרלמנט מהאופוזיציה, כי השחיתות הינה נגע מסוכן שיש לבערו לאלתר. החברה האזרחית, העיר אחד

הגולשים, נדרשת לגלות אחריות לאומית אל מול תופעת השחיתות, ביחוד כאשר מוסדות המדינה נכשלים במשימה. על רקע זה גם ניצלו חברי האופוזיציה את הרשתות החברתיות כדי לקרוא לכוויתים להשתתף בהפגנת ענק נגד המשטר בכיכר איראדה ב-10 ביוני במחאה על השחיתות והפגיעה בזכויות האזרח מצד המשטר. חבר הפרלמנט, וליד אל-טבטבאי, קרא לאזרחים הסונים והשיעים לערוך חשבון נפש ולבחון מחדש את קשריהם עם בית המלוכה הכווייתי, בשל "פתיחת חשבונות בתל-אביב בסך 7 מיליארד דולר [...]".²¹ מנגד, תומכי בית המלוכה טענו כי אין הוכחות חד-משמעיות לשחיתות, וכי המסמכים שבידי אל-בראכ מזויפים. אחד הגולשים העיר, כי אין הגיון בטענה שהופקדו כספים בתל אביב, שכן הבנקים הישראליים ומטבע השקל הינם חלשים.²²

תשומת הלב שהפגנת האופוזיציה הכווייתית ב-10 ביוני הייתה אמורה לקבל, הוסטה לאירוע הרבה יותר דרמטי שהתרחש באותו יום בצפון עיראק בעיר מוסול שנפלה לידי פעילי דאע"ש. התפתחות זו השתקפה מיידית ברשתות החברתיות והשיח על השחיתות פינה מקומו לדיון סוער שהתמקד באיום הנשקף לביטחון כוויית אם עיראק תתמוטט. בתחילה התאפיינו תגובות הגולשים – רובם ככולם סונים – בהבעות שמחה על "שחרור" מוסול מידי המשטר העיראקי. חבר הפרלמנט, מוחמד האיף אל-מטירי, צייץ כי השחרור היה תוצאה של דיכוי מתמשך מצד משטרו של אל-מאלכי כלפי תושבי עיראק, ובמיוחד כלפי האזרחים הסונים. נפשם של הסונים בעיראק קצה ממדיניותו המפלה של אל-מאלכי, הוא טען, ועל כן הם ביקשו להיפטר ממנו. גולש נוסף ציין כי הגיעה העת שדאע"ש ייפרע מהשיעים המדכאים.

ברם, תגובות שמחה אלו התחלפו עד מהרה בחרדה לביטחונה של כוויית, בעיקר בעקבות איומיהם של פעילי דאע"ש שפורסמו בטוויטר: "לאחר שנסיים עם עיראק נכבוש את כוויית בפחות משעה כדי שנוכל להתפנות ל[כיבוש] סעודיה". כמה מהגולשים, סונים ושיעים כאחד, הביעו דאגה כי כיבוש מוסול סולל את הדרך לכיבוש כוויית. נאצר אל-דוילה, חבר פרלמנט לשעבר, העריך כי "כוויית צריכה להיערך לגרוע מכל תוך כמה חודשים". הוא קרא לכווייתים להתעמת בכל הכוח עם פעילי דעא"ש הקרבים, שכן צבא עיראק אינו נמצא עוד על גבול עיראק-כוויית. גולש אחר צייץ, כי אם ייכנס ארגון דאע"ש לכוויית "אנו – כל בני העם – נתעמת איתו; איננו ראויים לחיות במולדת אם איננו מגנים עליה". תגובה מעניינת נוספת סיפק סעד אל-עג'מי, שר התקשורת לשעבר, אשר נתן דעתו להיסטוריה המורכבת עם השכנה העיראקית בציינו כי "עיראק הייתה ותמשיך להיות מקור דאגה וסכנה עבור כוויית, בין אם היא תחת משטר שיעי מתון או קיצוני, ובין אם היא תחת משטר סוני של הבעת' או של דאע"ש".

מבין הגולשים, היו אף שקשרו בין השיח שעודדה האופוזיציה הכווייתית על השחיתות לבין הדאגה מכיבושי דאע"ש כדי להשתלח באופוזיציה ולהאשימה בהסחת דעתם של כוחות הביטחון, על מנת לאפשר לפעילי דאע"ש למוטט את המשטר. לצד תחושת החרדה גרסו כמה מהגולשים כי ערב הסעודית ואיראן נושאות

באחריות להתפשטות דאע"ש בעיראק. חרף תמיכתה של איראן באל-מאלכי כמו גם במשטר אסד הנלחם בדאע"ש, היו שהעריכו כי דאע"ש הינו, למעשה, שלוחה של איראן על מנת לספק לה תרוץ להשתלטות על חלקים בעיראק. לדברי אחד הגולשים, המלחמה בעיראק היא חלק מתוכנית-על של איראן להיאבק בסונים, כפי שקורה בסוריה ובתימן, "והמטרה הבאה היא מדינות המפרץ". כמו כן הביעו כמה מהגולשים דאגה מכניסתם של כוחות איראניים וחזבאללה לעיראק בטענה להגנה על העיר סמארה בה קבורים קדושים שיעים רבים. גולשים אחרים טענו כי איראן זורעת פאניקה ברשתות החברתיות מפני התפשטות דאע"ש, על מנת ליצור דעת קהל אוהדת בקרב הסונים בכווית כלפי משטר אל-מאלכי כמי שמסוגל לשמור על שלמותה הטריטוריאלית של עיראק ובטחון אזרחיה.

לגבי סעודיה נטען, כי כשם שלא הצליחה להגן על הסונים מפני שאיפותיה הטריטוריאליות של איראן בסוריה ובתימן, כך אינה מצליחה להגן על האוכלוסייה הסונית בעיראק. את העמדה הכוויתית סיכם היטב נאצר אל-דוילה, שציין כי "כל מה שקורה בעיראק אינו אלא תכנית איראנית וכישלון סעודי מלא. סעודיה הזיקה במדיניות הטיפשית שלה לעתידם של כל הסונים ולאזור".²³

לסיכום, מעבר לתחושות החרדה לביטחונה של כווית מפני התפשטות דאע"ש, משקף השיח גם תחושות תסכול גובר של הכוויתים מהתגברות השפעתה של איראן באזור לאור התדרדרות המצב בעיראק ומהעדר גורם כוח סוני משמעותי שיוכל לבלום את ההשפעה האיראנית – תפקיד שמילאו בעבר ערב הסעודית ובעיקר עיראק של צדאם חוסיין. איראן נתפשת כמעצמה ערמומית הזורה חול בעיני העולם, בייחוד במדינאי סעודיה, כדי להשתלט על עיראק בכל מחיר. דע"אש, כפי שהציעה אחת הגרסאות הינה יציר כפיה של איראן שנועד להכשיר הקרקע ולהצדיק כניסתם של כוחות איראניים לאדמת עיראק. בהקשר זה, השיח חושף עד כמה נשחק מעמדה של סעודיה ככוח אזורי, אשר איננו מסוגל או, לכל הפחות, נמנע במכוון להגן על הסונים במלחמות האזור ובמקום זאת מעדיף לשמור על יחסים תקינים עם איראן.

¹ Analar Ağlamasin

² #Kenevir Lice

³ #direnlice , #licedireniyor HerYerLiceHerYerDireniş , Kalekolunuz , #Lice

⁴ #LicedeTemizlikVar

⁵ #BayrakMilletinNamusudur , #BayrağınNamusunuKoruyamayan, #DirenBayrak #BayrakSereftir

⁶ "Millet Eğilmez" <http://bit.ly/1kWBhJq> [Accessed in: June 10, 2014]

⁷ <http://on.fb.me/TEZOHZ>

⁸ <http://on.fb.me/1pAVkNj>

⁹ <http://on.fb.me/1n3AXpj>

¹⁰ <http://bit.ly/1oBiRt> ; <http://bit.ly/1ji2dxZ>

¹¹ <http://bit.ly/1pAWOa4>

¹² <http://bit.ly/Svbw2l>

¹³ <http://bit.ly/1xDwVvc>

¹⁴ <http://on.fb.me/1pfKZIS>

¹⁵ <http://on.fb.me/1qnOvhQ>

¹⁶ <http://on.fb.me/1oIE8WC>

¹⁷ <http://on.fb.me/TF7h9K> ; <http://on.fb.me/UqVs7G>

¹⁸ <http://bit.ly/1ji3chx>

¹⁹ <http://bit.ly/1kAPUa>

²⁰ <http://on.fb.me/1kB6X6>

<https://twitter.com/Altabtabie> ²¹

https://twitter.com/miss_nouraq8 ²²

#نقاط_الحق_على_حروف_الحقيقة, #حشد_الثلاثاء, #الثلاثاء_موعدنا, #حشد_تدعو_للإرادة_الثلاثاء, #حضورك_للإرادة_واجب_شرعي
https://twitter.com/nasser_duwaitah, <https://twitter.com/mhamdhaif>, <https://twitter.com/Altabtabie>, ²³

<https://twitter.com/saad3jmi>, <https://www.facebook.com/hashtag/>
#داعش_على_حدود_الكويت #الكويت_في_خطر, #داعش_على_حدود_الكويت, #لهذا_السبب_ثار_شعب_العراق